

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Wstęp	19
Literatura	25

Rozdział I

Administracyjne prawo osobowe	27
1. Obywatelstwo	27
1.1. Podstawy prawne	27
1.2. Zakres regulacji	28
1.2.1. Posiadanie obywatelstwa	28
1.2.2. Nabycie obywatelstwa	28
1.2.3. Nabycie obywatelstwa z mocy prawa	28
1.2.4. Nabycie obywatelstwa na wniosek	29
1.2.5. Utrata obywatelstwa	31
1.3. Organy właściwe	32
1.4. Formy prawne działania	33
2. Status cudzoziemca	33
2.1. Podstawy prawne	34
2.2. Zakres regulacji	34
2.2.1. Cudzoziemcy posiadający status dyplomatyczny	35
2.2.2. Cudzoziemcy będący obywatelami Unii Europejskiej	35
2.2.3. Cudzoziemcy poszukujący ochrony na terytorium RP	35
2.2.4. Cudzoziemcy posiadający Kartę Polaka	37
2.3. Organy właściwe	37
2.4. Formy prawne działania	38
3. Dokumenty paszportowe	38
3.1. Podstawy prawne	38
3.2. Zakres regulacji	39
3.2.1. Paszport	41
3.2.2. Paszport tymczasowy	41
3.2.3. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych	42

3.3. Organy właściwe	43
3.4. Formy prawne działania	44
4. Dowody osobiste	44
4.1. Podstawy prawne	44
4.2. Zakres regulacji	45
4.3. Organy właściwe	46
4.4. Formy prawne działania	47
5. Ewidencja ludności	47
5.1. Podstawy prawne	47
5.2. Zakres regulacji	47
5.2.1. Obowiązek meldunkowy obywateli polskich	48
5.2.2. Obowiązek meldunkowy cudzoziemców	49
5.2.3. Numer PESEL	50
5.3. Organy właściwe	50
5.4. Formy prawne działania	51
6. Akty stanu cywilnego	51
6.1. Podstawy prawne	51
6.2. Zakres regulacji	51
6.2.1. Rejestracja urodzeń	51
6.2.2. Rejestracja małżeństw	53
6.2.3. Rejestracja zgonów	53
6.2.4. Sprostowanie, unieważnienie, ustalenie treści, odtworzenie i uzupełnienie aktu stanu cywilnego, dokonanie przypisku oraz wpisu w formie wzmianki dodatkowej	54
6.2.5. Odpisy aktów stanu cywilnego i zaświadczenia	55
6.3. Organy właściwe	56
6.4. Formy prawne działania	56
7. Zmiana imienia i nazwiska	57
7.1. Podstawy prawne	58
7.2. Zakres regulacji	58
7.3. Organy właściwe	59
7.4. Formy prawne działania	60
7.5. Szczególne podstawy zmiany imienia i nazwiska	60
7.5.1. Zmiana nazwiska w trybie k.r.o.	60
7.5.2. Zmiana imienia w trybie k.r.o.	60
7.5.3. Zmiana imienia dziecka w trybie p.a.s.c.	61
Literatura	61

Rozdział II

Administracyjne prawo zbiorowe	63
1. Uwagi ogólne	63
1.1. Wprowadzenie	63
1.2. Podstawy prawne	63

1.3. Zakres regulacji	64
1.4. Organy właściwe	66
1.5. Formy prawne działania	66
1.6. Wyłączenia i przepisy szczególne	67
2. Stowarzyszenia	68
2.1. Podstawy prawne	69
2.2. Zakres regulacji	69
2.3. Organy właściwe	72
2.4. Formy prawne działania	72
2.5. Wyłączenia podmiotowe i przedmiotowe oraz przepisy szczególne	73
3. Partie polityczne	75
3.1. Podstawy prawne	75
3.2. Zakres regulacji	75
3.3. Organy właściwe	77
3.4. Formy prawne działania	77
3.5. Wyłączenia i przepisy szczególne	77
4. Kościoły i związki wyznaniowe	78
4.1. Podstawy prawne	78
4.2. Zakres regulacji	78
4.3. Organy właściwe	82
4.4. Formy prawne działania	82
5. Mniejszości narodowe i etniczne	82
5.1. Podstawy prawne	83
5.2. Zakres regulacji	83
5.3. Organy właściwe	85
5.4. Formy prawne działania	86
Literatura	87

Rozdział III

Prawo pomocy społecznej	88
1. Pomoc społeczna	89
1.1. Podstawy prawne	89
1.2. Zakres regulacji	90
1.2.1. Zakres podmiotowy świadczeń pomocy społecznej	91
1.2.2. Przesłanki uzyskania pomocy społecznej	92
1.2.3. Postępowanie w sprawach pomocy społecznej	93
1.3. Organy i podmioty właściwe	95
1.3.1. Zadania gminy	97
1.3.2. Zadania powiatu	100
1.3.3. Zadania samorządu województwa	101
1.3.4. Zadania wojewody	102
1.3.5. Zadania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego	103

1.3.6. Zadania podmiotów prywatnych	104
1.4. Formy prawne świadczenia pomocy społecznej	105
2. Pomoc alimentacyjna	111
2.1. Podstawy prawne	111
2.2. Zakres regulacji	112
2.3. Organy właściwe	115
2.4. Formy prawne działania	116
3. Dodatki mieszkaniowe	116
3.1. Podstawy prawne	116
3.2. Zakres regulacji	116
3.3. Organy właściwe	118
3.4. Formy prawne działania	119
Literatura	120

Rozdział IV

Prawo ochrony zdrowia	121
1. Działalność lecznicza	121
1.1. Podstawy prawne	121
1.2. Zakres regulacji	121
1.2.1. Rodzaje działalności leczniczej	122
1.2.2. Zakres podmiotowy	123
1.3. Podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych	124
1.3.1. Podmioty lecznicze będące przedsiębiorcami	124
1.3.2. Podmioty lecznicze niebędące przedsiębiorcami	125
1.3.3. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	126
1.3.4. Rejestr podmiotów prowadzących działalność leczniczą	127
1.3.5. Organy właściwe	127
1.4. Formy prawne działania	128
2. Ubezpieczenia zdrowotne	128
2.1. Podstawy prawne	128
2.2. Zakres regulacji	129
2.2.1. Ubezpieczeni	130
2.2.2. Składka	130
2.2.3. Zasady udzielania świadczeń zdrowotnych	131
2.2.4. Weryfikacja prawa do świadczeń	132
2.3. Organy właściwe	133
2.4. Formy prawne działania	133
3. Narodowy Fundusz Zdrowia	134
3.1. Podstawy prawne	134
3.2. Zakres regulacji	135
3.3. Organy Funduszu	135
3.4. Formy prawne działania	137
4. Prawa pacjenta	138

4.1. Podstawy prawne	138
4.2. Zakres regulacji	138
4.2.1. Prawa pacjenta	139
4.2.2. Prawo pacjenta do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom wiedzy medycznej	139
4.2.3. Prawo do przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych procedury ustalającej kolejność dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej	140
4.2.4. Prawo do informacji o stanie zdrowia	141
4.2.5. Prawo do dostatecznie wczesnej informacji o zamiarze odstąpienia przez lekarza od leczenia	141
4.2.6. Prawo do tajemnicy informacji związanych ze stanem zdrowia	141
4.2.7. Prawo do wyrażania zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody	141
4.2.8. Podmioty obowiązane do przestrzegania praw pacjenta	142
4.2.9. Rzecznik Praw Pacjenta	142
5. Zawody medyczne	143
5.1. Podstawy prawne	144
5.2. Zakres regulacji	144
5.2.1. Wykonywanie zawodu lekarza i lekarza dentystry	144
5.2.2. Prawo do wykonywania zawodu lekarza oraz lekarza dentystry	145
5.2.3. Wykonywanie zawodu pielęgniarki i położnej	146
5.2.4. Wykonywanie zawodu ratownika medycznego i ratownika	148
5.2.5. Zawód diagnosty laboratoryjnego	149
5.2.6. Wykonywanie zawodu felczera	149
6. Refundacja leków i świadczenia gwarantowane	150
6.1. Podstawa prawna	150
6.2. Zakres regulacji	150
6.2.1. Koszyk świadczeń gwarantowanych	150
6.2.2. Kryteria zakwalifikowania świadczenia opieki zdrowotnej jako świadczenia gwarantowanego	151
6.3. Organy właściwe	152
6.4. Leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne jako świadczenia gwarantowane	153
6.5. Kategorie dostępności refundacyjnej	154
Literatura	154

Rozdział V

Prawo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego	155
1. Policja administracyjna	155
1.1. Podstawy prawne	156
1.2. Zakres regulacji	157
1.3. Organy policji administracyjnej	157

1.4. Formy prawne działania	158
2. Policja	159
2.1. Podstawy prawne	159
2.2. Zakres regulacji	159
2.3. Organy właściwe	160
2.4. Formy prawne działania	161
3. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	163
3.1. Podstawy prawne	163
3.2. Zakres regulacji	164
3.3. Organy właściwe	164
3.4. Formy prawne działania	165
4. Państwowa Straż Pożarna	166
4.1. Podstawy prawne	166
4.2. Zakres regulacji	166
4.3. Organy właściwe	167
4.4. Formy prawne działania	169
5. Straż Graniczna	170
5.1. Podstawy prawne	170
5.2. Zakres regulacji	170
5.3. Organy właściwe	171
5.4. Formy prawne działania	172
6. Straże gminne	173
6.1. Podstawy prawne	173
6.2. Zakres regulacji	173
6.3. Organy właściwe	176
6.4. Formy prawne działania	177
6.5. Wyłączenia i przepisy szczególne	177
7. Bezpieczeństwo imprez masowych	178
7.1. Podstawy prawne	178
7.2. Zakres regulacji	178
7.3. Organy właściwe	181
7.4. Formy prawne działania	181
8. Stany nadzwyczajne	184
8.1. Stan wojenny	185
8.1.1. Podstawy prawne	185
8.1.2. Zakres regulacji	185
8.1.3. Organy właściwe	186
8.1.4. Formy prawne działania	187
8.2. Stan wyjątkowy	187
8.2.1. Podstawy prawne	187
8.2.2. Zakres regulacji	188
8.2.3. Organy właściwe	189
8.2.4. Formy prawne działania	189

8.3. Stan klęski żywiołowej	190
8.3.1. Podstawy prawne	190
8.3.2. Zakres regulacji	190
8.3.3. Organy właściwe	192
8.3.4. Formy prawne działania	194
8.4. Wyłączenia i przepisy szczególne	194
9. Zarządzanie kryzysowe	195
9.1. Podstawy prawne	196
9.2. Zakres regulacji	196
9.3. Organy właściwe	197
9.4. Formy prawne działania	200
10. Obrona cywilna	200
10.1. Podstawy prawne	200
10.2. Zakres regulacji	201
10.3. Organy właściwe	202
10.4. Formy prawne działania	203
11. Ochrona osób i mienia	203
11.1. Podstawy prawne	203
11.2. Zakres regulacji	204
11.3. Organy właściwe	208
11.4. Formy prawne działania	208
Literatura	210

Rozdział VI

Prawo zagospodarowania przestrzeni	212
1. Zasady planowania i zagospodarowania przestrzennego	212
1.1. Podstawy prawne	212
1.2. Zakres regulacji	212
1.2.1. Zasada zrównoważonego rozwoju	213
1.2.2. Zasada ładu przestrzennego	213
1.2.3. Zasada ochrony innych wartości wysoko cenionych	213
1.2.4. Zasada spójnego systemu aktów planowania przestrzennego	214
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	215
2.1. Podstawy prawne	215
2.2. Zakres regulacji	215
2.3. Organy właściwe	219
2.4. Formy prawne działania	219
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	220
3.1. Podstawy prawne	220
3.2. Zakres regulacji	220
3.3. Organy właściwe	224
3.4. Formy prawne działania	224

4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa	225
4.1. Podstawy prawne	225
4.2. Zakres regulacji	226
4.3. Organy właściwe	228
4.4. Prawne formy działania	229
5. Koncepcja zagospodarowania przestrzennego kraju	229
5.1. Podstawy prawne	229
5.2. Zakres regulacji	229
5.3. Organy właściwe	230
5.4. Prawne formy działania	230
6. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	230
6.1. Podstawy prawne	231
6.2. Zakres regulacji	231
6.3. Organy właściwe	234
6.4. Formy prawne działania	234
Literatura	236

Rozdział VII

Prawo budowlane	237
1. Podstawy prawne	238
2. Zakres regulacji	238
3. Organy właściwe	244
4. Formy prawne działania	245
Literatura	247

Rozdział VIII

Prawo gospodarowania nieruchomościami	249
1. Ewidencja gruntów i budynków	250
1.1. Podstawy prawne	250
1.2. Zakres regulacji	251
1.3. Organy (podmioty) właściwe	252
1.4. Formy prawne działania	253
1.5. Przepisy szczególne – przykłady	253
2. Rejestr zabytków	256
2.1. Podstawy prawne	256
2.2. Zakres regulacji	256
2.3. Organy (podmioty) właściwe	258
2.4. Formy prawne działania	258
2.5. Przepisy szczególne	259
3. Rozgraniczanie nieruchomości	259
3.1. Podstawy prawne	259
3.2. Zakres regulacji	260
3.3. Organy (podmioty) właściwe	260

3.4. Formy prawne działania	261
3.5. Przepisy szczególne	262
3.6. Rozgraniczenie a wznowienie znaków granicznych	262
4. Podział geodezyjny nieruchomości	263
4.1. Podstawy prawne	263
4.2. Zakres regulacji	263
4.3. Organy (podmioty) właściwe	265
4.4. Formy prawne działania	265
4.5. Przepisy szczególne – przykłady	268
5. Scalanie i podział nieruchomości według ustawy o gospodarce nieruchomościami	269
5.1. Podstawy prawne	270
5.2. Zakres regulacji	270
5.3. Formy prawne działania	271
5.4. Organy właściwe	272
5.5. Przepisy szczególne	272
6. Wyłączenie gruntu rolnego z produkcji rolnej lub leśnej	273
6.1. Podstawy prawne	273
6.2. Zakres regulacji	273
6.3. Organy właściwe	273
6.4. Formy prawne działania	274
6.5. Przepisy szczególne	275
7. Utrzymanie stanu wody na gruncie	276
7.1. Podstawy prawne	276
7.2. Zakres regulacji	276
7.3. Organy właściwe	277
7.4. Formy prawne działania	277
Literatura	278

Rozdział IX

Prawo działalności gospodarczej	279
1. Gospodarka jako obszar regulacji prawnej	279
1.1. Założenia ustroju gospodarczego w Konstytucji RP	281
1.2. Zasada społecznej gospodarki rynkowej	282
1.3. Zasada wolności działalności gospodarczej	285
1.4. Ograniczenia wolności działalności gospodarczej	288
2. Działalność gospodarcza	290
2.1. Podstawy prawne	291
2.2. Zakres przedmiotowy – pojęcie działalności gospodarczej	292
2.2.1. Wyznaczniki działalności gospodarczej	294
2.2.2. Działalność gospodarcza wolna – rejestrowana lub ewidencjonowana (osoby fizyczne)	298
2.2.3. Działalność gospodarcza regulowana	300

2.2.4. Działalność gospodarcza wykonywana na podstawie koncesji, zezwoleń, licencji i zgód	303
2.3. Zakres podmiotowy – przedsiębiorcy	308
2.3.1. Pojęcie przedsiębiorcy	309
2.3.2. Pojęcie przedsiębiorstwa	310
2.3.3. Kategorie przedsiębiorców	312
2.3.4. Podstawowe obowiązki przedsiębiorców	315
Literatura	316
Wykaz aktów prawnych	319
Wykaz orzecznictwa	329
O Autorach	331